

The Journal of Academic Social Science Studies

JASSS

International Journal of Social Science

Doi number: <http://dx.doi.org/10.9761/JASSS1783>

Volume 6 Issue 6, p. 819-830, June 2013

**TARİH ARAŞTIRMALARINDA YENİ BİR YÖNTEM ARAYIŞI:
OSMANLICA KAYNAKLAR VE İNTERDİSİPLİNER BİR
UYGULAMA (KAYNAKCA.INFO ÖRNEĞİ) ***

*SEARCHING FOR A NEW METHOD IN HISTORICAL STUDIES: THE
SOURCES IN OTTOMAN TURKISH AND INTERDISCIPLINARY
APPLICATION*

Öğr. Gör. Dr. Serhat KÜÇÜK

Hacettepe Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Tarih Bölümü

Abstract

The primary sources are a basic elements giving original and scientific identity to historical research. Utilization of the primary sources depends on their classification and storing according to certain rules. The archives are the places where this storing is done.

However, only storing is not enough, how the primary sources are presented to the researchers intended for education and training or the production of scientific knowledge are also important.

Starting point of this article is the fact that the presentation is the main determinant from the audience using this sources to fields where the sources are used, but in our country, because of ignoring this quality, the presentation is not given importance as it deserves. Therefore, it is believed that if the ideal

---

* Bu çalışma, 012 D06 701 002 nolu proje kapsamında, Hacettepe Üniversitesi Bilimsel Araştırmalar Birimi tarafından desteklenmiştir.

Bu makale Crosscheck sistemi tarafından taranmış ve bu sistem sonuçlarına göre orijinal bir makale olduğu tespit edilmiştir.

presentation is found/applied or if a new communication system between the sources and researchers is established, the historical materials can surmount over the limitations in existing contact and the field. In other words, this method is to provide a reliable ground for the sources in Ottoman-Turkish, which can potentially be used in social sciences as sociology, psychology, philosophy, communication science as media and journalism, sciences as physics, chemistry, biology and medicine, are to analyzed by the scientists of related fields.

By the ideal application on the one hand, in general, primary sources which are very important for history are become interdisciplinary, by means of which the sources can be presented more functional than present way of presentation, on the other a new method for transmitting the historical sources to the future generations will be produced through the periodicals.

In this context, the axis of this study designated as periodicals and in Turkey, the institutions providing the service of procurement of periodicals are analyzed and the aspects of their presentations are shared. After the presentation of current situation in this institutions, how the shortcomings criticized in the article are resolved on the example of kaynakca.info by means of an application.

Key Words: Periodicals, The Books in Ottoman Turkish, Kaynakca.info, Methodology, Archives.

Öz

Tarih araştırmalarına orijinal ve ilmî olma hüviyetini kazandıran temel unsur belgelerdir. Belgelerden faydalanılması, belli kaidelere bağlı olarak depolanıp tasnif edilmiş olmalarına bağlıdır. Bu depolamanın yapıldığı mekânlar arşivlerdir.

Ancak sadece depolamak yeterli değildir, eğitim-öğretime yahut bilimsel bilgi üretimine yönelik olarak, araştırmacıya nasıl sunuldukları da önemlidir.

Bu yazının çıkış noktası da söz konusu sunuşun, ilgili materyali kullanacak kitleden, kullanılacak alanlara dek temel belirleyici olduğu, ancak ülkemizde bu niteliğin yeterince önemsenmemesi nedeniyle sunuşa gereken önem verilmediği düşüncevidir. Dolayısıyla ideal sunuş şekli uygulanırsa/bulunursa, yahut kaynak ile araştırmacı arasında yeni bir iletişim düzeni oluşturulursa, söz konusu tarihi materyalin, kullanımdaki mevcut kişi ve alan sınırını aşabileceğine inanılmaktadır. Başka bir deyişle sosyoloji, psikoloji, felsefe gibi sosyal, basın-yayın, gazetecilik gibi iletişim ve fizik, kimya, biyoloji, tıp gibi fen bilimleri araştırmalarında potansiyel kullanıma sahip Osmanlıca kaynakların, ilgili alan mensuplarınca analitik biçimde incelenmesine olanak sağlanmış olacaktır.

İdeal uygulama sayesinde bir taraftan, genel olarak tarih alanı için son derece önemli birincil kaynaklar, interdisipliner hale getirilerek mevcut sunuş şekillerinden daha işlevsel bir yapıda sunulabilecek diğer taraftan, süreli

yayınlar üzerinden tarihi kaynakların sonraki nesillere aktarılmasına dair yeni bir yöntem üretilmiş olacaktır.

Bu doğrultuda çalışmanın eksenini süreli yayınlar olarak belirlenmiş ve Türkiye’de süreli yayın temin hizmeti veren kurumlar incelenerek sunuş şekillerine dair tespitler paylaşılmıştır. Ardından eleştirilen eksikliklerin kaynakca.info örneğinde nasıl giderildiği bir uygulama üzerinden ortaya konmuştur.

Anahtar Kelimeler: Süreli Yayınlar, Osmanlıca Eserler, Kaynakca.info, Metodoloji, Arşivler.

Giriş

Eğer insanlar geriye varlıklarının izlerini bırakmamış olsalardı, onların tarihini yazmak mümkün olmazdı. Gerçek tarihin bilgi-tarih olması için, insanların geçmişi hakkında şahitlikler gerekmektedir. Bu şahitlikler, genellikle yazılı vesikalardır. Malumdur ki Tarih, metinlerle yazılır(Halkın, 1989:17). Tarih araştırmalarına orijinal ve ilmî olma hüviyetini kazandıran temel unsur belgelerdir. Belgelerden faydalanılması, belli kaidelere bağlı olarak depolanıp tasnif edilmiş olmalarına bağlıdır. Bu depolamanın yapıldığı mekânlar arşivlerdir(Kütükoğlu, 1998a:1). Ancak sadece depolamak yeterli değildir, eğitim-öğretime yahut bilimsel bilgi üretimine yönelik olarak, öğrenciye/araştırmacıya nasıl sunuldukları da önemlidir.

Bu yazının çıkış noktası da söz konusu sunuşun, ilgili materyali kullanacak kitleden, kullanılacak alanlara dek temel belirleyici olduğu, ancak ülkemizde bu niteliğin yeterince önemsenmemesi nedeniyle sunuşa gereken önem verilmediği düşüncesidir. Dolayısıyla ideal sunuş şekli uygulanırsa/bulunursa, başka bir deyişle kaynak ile araştırmacı arasında yeni bir iletişim düzeni oluşturulursa, söz konusu tarihi materyal, kullanımdaki mevcut kişi ve alan sınırını aşabilecektir.

Süreli Yayınlar ve Önemi

Bir ulusun sanat ve fikir hayatında süreli yayınların yeri büyüktür. Bütün yeni ülkeler ve görüşler, kitaplardan önce süreli yayınlar yoluyla tartışılmış ve tanıtılmıştır. Herhangi bir konuda son bilgilere ihtiyaç duyulduğunda kitaptaki bilgilerin dondurulmuş yapısı karşısında, süreli yayınlar tercih edilmektedir. Okuyuculara, içinde yaşadıkları şehirde, ülkede ve dünyada neler olup bittiğini bildirmek, olaylarla ilgili gelişmeleri yansıtmak ve ayrıca bu olaylar üzerinden yorumlar yaparak, kamuoyu oluşturmak gibi işlevleri vardır(Duman, 2000:5-6). Günümüzde vakayiname vazifesi bu yayınlar tarafından yürütülüyor da denilebilir(Kütükoğlu, 1998b:25).

Süreli yayınların zaman içerisinde edebiyat, bilim, sanat gibi konularla sınırlandırılmış alt türlerinin oluşması, bu türün etkisini/etkinliğini arttırmıştır. Güç

arttıran yeni alt türlerden birisi de popüler bilim dergileridir. Bu dergiler, kültürel değişime etkileriyle bir yandan sosyal gerçekliği, diğer yandan fennî gelişmelere yer vermeleriyle bilimsel yapıyı yansıtmaktadırlar. Bu yazıda öngörülen interdisipliner model için bu tür süreli yayınların seçilmesinde, söz konusu çok yönlü yapıları göz önünde bulundurulmuştur. Bu doğrultuda yakın geçmişin, dil engeli nedeniyle okuma ve anlama noktasında kısmen dar bir çevrede değerlendirilebilecek örnekleri olarak, Türkiye'nin ilk popüler bilim dergisi olan Fen Âlemi çalışmanın merkezine oturtulmuştur.

Kaynakça.info

Bu çalışmada incelenecek süreli yayına internet erişimi, kaynakça.info sitesi üzerinden gerçekleştirilecektir. Alanında öncü olan kaynakça.infoyu yakından tanımak, sitenin kaynaklara kaynakların da siteye olan katkısını anlamak açısından faydalı olacaktır.

Kaynakca.info veya Türkiye Kaynakçası, konusu Türkiye olan bir araştırma, öğrenme ve paylaşma ortamı olarak tasarlanmıştır. Kısaca akademik sosyal ağ diye tanımlamak mümkündür. Prof. Dr. Ramazan Acun tarafından 1996 itibaren bibliyografik bir veritabanı olarak geliştirilmeye başlanmış, 2008 yılında web tabanlı hale getirilerek kaynakca.info adresinde İnternet kullanıcılarının erişimine açılmıştır. Kaynakca.info içeriğine atıfta bulunurken "Türkiye Kaynakçası," genel olarak siteye (yazılım + içerik) atıfta bulunurken de kaynakca.info diye adlandırılması tercih edilmektedir(Acun, 2011b:6).

Kaynakca.info, temelinde sosyal ve beşeri bilimler alanı için tasarlanmış bir Öğrenme Nesnesi (ÖN) modeli uygulamasıdır. Hem örgün eğitimi hem de okul dışı öğrenmeyi desteklemesi öngörülmüştür. Tasarımda "Türkiye" konusunda yayınlanmış kitap, tez, makale ve yeni bir yayın türü olan web sitelerinden her biri bir öğrenme nesnesi olarak kabul edilmiştir. Bu nesnelerin her biri ÖN modeline uygun olarak *Dublin Core* standardında tanımlanabilmekte, bağımsız olarak adreslenebilmekte ve gruplanarak yeni nesnelere (kaynakçalar, yazar grupları) yaratılabilmektedir. Yaratılan bu yeni nesnelere de aynı şekilde bağımsız olarak adreslenebilmektedir(Acun, 2009:81).

Kaynakca.info içindeki nesnelerin bağımsız olarak adreslenebilmesinden (bağımsız varlığa sahip olmasından) dolayı, bunların her biri hakkında araştırmaya, öğrenmeye ve değerlendirmeye yönelik ilave bilgiler tutulabilmektedir. Şimdiki halde bunlar: Nesnelere arası ilişkiler, alıştırma (e-öğrenme) soruları, kullanım bilgileri ve değerlendirme ve derecelendirme bilgileridir(Acun, 2012:275).

Atıflar, nesnelere arası ilişkilere bir örnektir; "alınan atıflar" ve "yapılan atıflar" olarak ikiye ayrılmaktadır. E-öğrenme soruları, beklendiği üzere, cevabı ilişkili olduğu öğrenme nesnesi içinde bulunabilen sorulardır. Değerlendirme ve derecelendirme bir öğrenme nesnesi hakkında yorum yazma ve beğendim/beğenmedim şeklinde işaretleme yoluyla olmaktadır. Kullanıma dair bilgiler ise sayfa görüntüleme (hit) ve

online sosyal ağlarda paylaşımıdır, daha doğrusu bunlara ilişkin sayılardır(Acun, 2012:276).

Kaynakca.info'nun içeriğini geliştirmekte online işbirliği ağ modeli kullanılmaktadır. Diğer sosyal ağlaşma sitelerinde olduğu gibi, üyelik esasına göre çalışmaktadır. Üyeler, Dublin Core standartlarına uygun öğrenme nesnesi girişi yapabilmektedir. Nesneleri, sistemin "benim kaynakçam" ve "benim yazarlarım" özelliğini kullanarak gruplayabilmekte ve isterse bunları doküman olarak bilgisayarına indirebilmekte veya doğrudan yazıcıdan çıktılarını alabilmektedir. Nesneleri ve nesne gruplarını Facebook, Google ve Twitter gibi araçları kullanarak başkalarıyla da paylaşabilmektedir(Acun, 2011a:1380).

Kaynakca.info'yu online sosyal ağ yapan özelliklerinden biri de üyelerin profil oluşturabilmesidir. Üyeler profillerinde, bilim/sanat alanı, dönem/yüzyıl, bölge ve devlet/medeniyet kategorilerinde tercihlerini belirleyebilmektedir. Bu sayede, kendi ilgi alanındaki öğrenme nesnelere daha kolay erişim sağlayabilmekte ve/veya kendisiyle ortak ilgi alanına sahip diğer üyeleri görebilmektedir(Acun, 2011:6).

1.12.2011 tarihi itibariyle sitenin, çoğu üniversite öğrencisi ve eser sahibi 6000'in üzerinde üyesi bulunmaktadır. Bunların yaklaşık 540'ı (%9) aktif üyedir. Aktif üyeler, "veri giriş operatörü" ve "editör" olarak siteye katkıda bulmaktadırlar. Bu yolla şimdiye kadar 114.000 eserin künyesi, yaklaşık 10.000 bin eserin tam metni ve 1500 yazar biyografisinin girişi ve kontrolü yapılmıştır(Acun, 2012:277).

Yöntem

Günümüzde çeşitli Osmanlıca materyale ulaşabilmek için bunları ellerinde bulunduran, -sahaf ve kişisel koleksiyonerleri saymazsak- kurum ve kuruluşlara müracaat etmek gerekmektedir. Bu amaçla ilk adım olarak, eğitim-öğretim ve araştırma faaliyetleri içerisinde süreli yayınların geniş biçimde depolandığı, belli başlı kurum ve kuruluşlar araştırılmıştır. Bu bağlamda Türk Tarih Kurumu, Türkiye Büyük Millet Meclisi Kütüphanesi, Hakkı Tarık Us Kütüphanesi, İSAM Arşivi ve Milli Kütüphane tespit edilmiş ve tüm bu kurum ve kuruluşların ellerindeki süreli yayın koleksiyonlarını öğrenci/okuyucu/araştırmacıya sunuş şekilleri incelenmiştir. Yapılan inceleme ile teorik düzeyde görülen eksiklikler tespit edilmiştir.

Akabinde, kişi, kurum ve kuruluş arşivlerindeki mevcut tüm Fen Âlemi nüshaları bir araya getirilerek okumaya en elverişli ve eksiksiz seri oluşturulmuştur. Tüm sayıların içindekiler tabloları hazırlanarak yazıların tek tek taranması ile de dergi için kapsamlı bir indeks çıkarılmıştır. Son olarak dergideki tüm makale künyeleri, kapsamlı indeks ve metinlerin orijinal nüshaları internet üzerinden hizmet veren kaynakca.info adresine yüklenerek araştırmacıların bu dergideki tüm yazıları başlık olarak görme, anahtar kelimeler ile içeriklerini tarama ve orijinal hallerine erişim imkanları sağlanmıştır.

Bulgular

Söz konusu kurum ve kuruluşların, ellerindeki/arşivlerindeki Osmanlıca süreli yayınları sunuş şekilleri tek tek incelendiğinde aşağıdaki görüntülerle karşılaşmıştır.

Türk Tarih Kurumu

Henüz elindeki materyali dijital ortama taşımamıştır. Kurum anasayfası üzerinden süreli yayınlar sadece adlarından taranabilmekte olup bu yayınların içindekilere dair herhangi bir bilgi bulunmamaktadır. İnceleme yada fotokopi olarak edinmenin tek yolu fiilen kurumu ziyaret etmektir.

The screenshot shows the website of the Turkish Historical Society (Türk Tarih Kurumu Başkanlığı Kütüphanesi). The page displays search results for 'Mecmua-i Fünun'. The interface includes a search bar, navigation tabs, and a table of search results.

Demirbaş Numarası	Cilt	Kopya	Yer	Ödünç Verme	Tür	Notlar	İlerede
6636	1	2	Rafta	Ödünç Verilemez		1	

Below the table, there is a 'Katalog Bilgisi' section with the following details:

- Bağlı Bulunduğu Kütüphane: TÜRK TARİH KURUMU BAŞKANLIĞI KÜTÜPHANESİ
- Katalog Bilgisi: Kitap, Basılı Materyal, OPAC'ta görünür
- Yerel Yer Numarası: A.II/6636
- Eser Adı: Mecmua-i Fünun
- Yayın, Dağıtım: İstanbul : Cemiyet-i İlmîye-i Osmanîye M, 1281.
- Fiziksel Niteleme: 360 s.
- Yerel Bilgi: Dil:Osmanlıca

(Türk Tarih Kurumu, 2013).

Türkiye Büyük Millet Meclisi Kütüphanesi

2013 yılına dek TTK gibi internet üzerinden sadece süreli yayın isminden tarama ve kurum ziyareti ile temin söz konusu iken, 2013 yılında arşivinde olup şimdiye dek dijital ortama aktardığı tüm eserleri, web sayfası üzerinden kullanıcılara açılmıştır. Ancak dijital ortamdaki eserlerin hemen hemen tümü kitaplardan oluşmaktadır. Süreli yayınlar henüz bu çalışmada yeterince yer almadığı gibi raftakilerin içeriklerini de günümüz Türkçesi ile görme imkânı sağlanmamıştır.

(Türkiye Büyük Millet Meclisi, 2013).

Hakkı Tarık Us Kütüphanesi

Belki de en önemli süreli yayın kaynağıdır. İnternet üzerinden ücretsiz olarak tamamı erişime açık olup, pek kullanışlı olmayan djvu uzantılı, sayılara göre ayrılmış dosyalar şeklinde dergi ve gazetelerin orijinal nüshalarını barındırmaktadır. Ancak süreli yayınların yine içindekileri günümüz Türkçesi ile görmek mümkün değildir.

www.tufs.ac.jp/common/fs/asw/tur/htu/list1.html

A Joint Project of TUPS and Beyazıt State Library, İstanbul

Periodicals of Hakkı Tarık Us Collection

List of Digitized Periodicals

A B C Ç D E F G H I J K L
M N O Ö P R S Ş T U Ü V Y Z

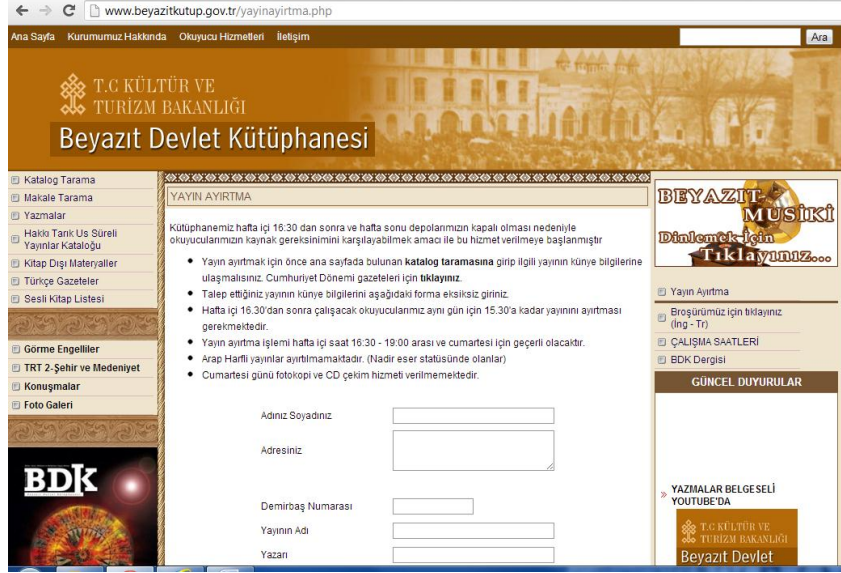
NO.	HTU NO.	TITLE	Description
A			
2	(HTU no. 01414)	11 Temmuz : Pazartesi'den maada hergün çıkar siyasi, ilmi, edebî muavver gazete	Sayılar : 1-7 (7-25 Ağustos 1324).
9	(HTU no. 0153)	Abu-Nadara= Abou Naddara= Le Journal d'Abou Naddara	Sayılar : XVI : 20 (25 October 1892).
11	(HTU no. 0876)	Apkışöz : Cumadan maada her gün neşrolunur müstakil fikri gazete	Sayılar : III : 309, 336, 349, 362 (15 Teşrinievvel-18 Kânunuevvel 1337); IV : 539 (24 Temmuz 1338); V : 785 (1339); VI : 1376 (26 Mayıs 1341); VII : 1393 (15 Haziran 1341); 1399 (23 Haziran 1341); X : 2277 (21 Haziran 1928).

(Hakkı Tarık Us Koleksiyonu, 2013)

Beyazıt Devlet Kütüphanesi

Hakkı Tarık Us kütüphanesinin asıl kaynaklarının bulunduğu yerdir. İnternet üzerinden yine içerik olmaksızın, süreli yayın adı ve sayısı üzerinden arama yapma ve

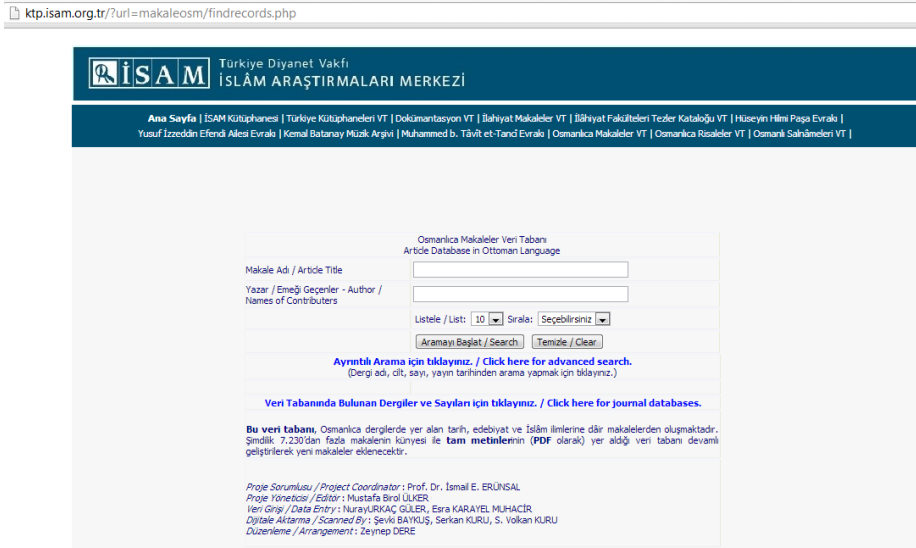
ayırtma imkânı sağlanmaktadır. Dolayısıyla ilgili yayını görebilmenin tek yolu yine kurumu ziyaretir.

(Beyazıt Devlet Kütüphanesi, 2013)

İSAM Kütüphanesi

Osmanlıca Makaleler Veritabanı başlığı altında, arşivlerindeki 19 derginin eldeki sayılarını kullanıma açmışlardır. Günümüz Türkçesi ile makale başlıklarından arama yapma imkanı sağlanmakta olup içerik ücretsiz olarak kullanıcılarla paylaşılmaktadır.

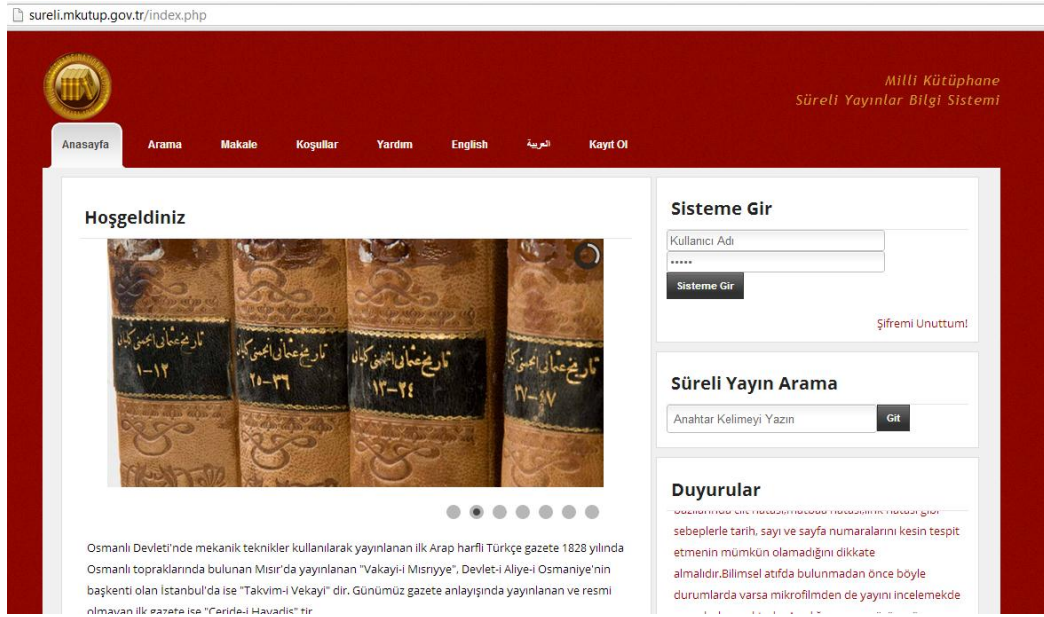

(İslam Araştırmaları Merkezi İSAM, 2013)

Milli Kütüphane

Sürelî Yayınlar Bilgi Sistemi başlığı altında, Osmanlıca sürelî yayınları, içindekileri başlıklar halinde arama yapmaya elverişli biçimde sunarak diğerlerinde ayrılmaktadır. Ancak söz konusu içeriği kullanmak hatta görmek ücretli olup üyeliğın ardından hesaba kontör yükleme şartına dayandırılmaktadır.

The screenshot shows the Milli Kütüphane Sürelî Yayınlar Bilgi Sistemi website. The page has a dark red header with the site's name and logo. Below the header is a navigation menu with links for 'Anasayfa', 'Arama', 'Makale', 'Koşullar', 'Yardım', 'English', 'العربية', and 'Kayıt Ol'. The main content area is divided into several sections: a 'Hoşgeldiniz' (Welcome) section with a photo of historical books and a short text about the system; a 'Sisteme Gir' (Login) section with a form for 'Kullanıcı Adı' (Username) and 'Şifre' (Password); a 'Sürelî Yayın Arama' (Search) section with a search bar and a 'Git' button; and a 'Duyurular' (Announcements) section with a list of items.

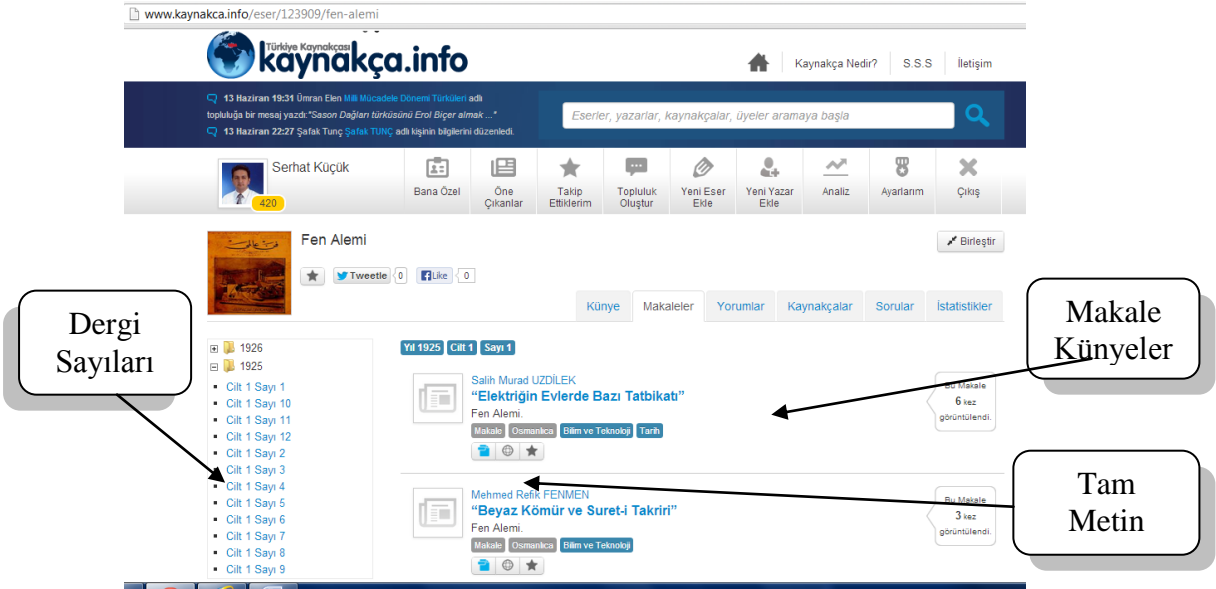
(Milli Kütüphane-Sürelî Yayınlar Bilgi Sistemi, 2013)

Yeni Yöntem: Kaynakça.info Uygulaması

Tarihi kaynakların ilgililere sunuşunda yeni bir yöntem oluşturma iddiasıyla gerçekleştirilen uygulamada, ele alınan Fen Âlemi dergisinin tüm makale künyeleri, kapsamlı indeksleri ve metinlerin orijinal nüshaları internet üzerinden ücretsiz olarak sunulmakta ve bu sayede araştırmacılara bu iki dergideki tüm yazıları başlıklar halinde görme, indekslerdeki anahtar kelimeler ile içerik taraması yapma ve orijinal hallerine erişim imkanı sağlanmaktadır.

(Türkiye Kaynakçası, Kaynakça.info, 2013).

(Türkiye Kaynakçası, Kaynakça.info, 2013)

Tartışma ve Sonuç

Yukarıda verilen mevcut kurum ve kuruluşların süreli yayınları sunuş şekilleri yazının başındaki önermeyi doğrular niteliktedir. İlk tespit 21. yüzyılda hala arşivini önceki yüzyıldaki kullanım yada sunuş şeklinin ötesine taşıyamayan kurumlar olduğudur. Hakkı Tarık Us koleksiyonu en zengin kaynak gibi görünse de kaynakların içeriği ile ilgili herhangi bir tarama imkanı vermeyen sunuş şekli, araştırmacı açısından yetersiz kalmaktadır. Diğerlerine göre nisbeten fark yaratan uygulamalar, İSAM ve Milli Kütüphane tarafından gerçekleştirilmiştir. Her ikisinde de transkribe edilmiş makale başlıklarından arama ve -birinden ücretli olsa da- içerikleri internet üzerinden indirme imkanı sağlanmıştır. Ancak yine de yeterli değildir. Makale başlıklarında tarama yapma ilk bakışta yeterli gibi görünse de makale başlıklarının her zaman içeriği tam olarak yansıtmadığı gerçeğini hatırlamak yetersizliği belirginleştirecektir. Günümüzde de görülebileceği üzere, son derece iddialı başlıklar taşımalarına karşın

bu başlıların altından kalkamayan yazılarla karşılaşılabilmektedir. Dolayısıyla daha işlevsel bir yöntem kullanmak gerekmektedir. Bu düşünceden hareketle gerçekleştirilen kaynakça.info uygulaması ilklilik niteliği taşımaktadır.

Yukarıda bahsedilen kurum ve kuruluşlar, kendileri dışındaki benzer işlevi yerine getiren diğer kurum ve kuruluşlarla işbirliği içerisinde değildir. Eğer öyle olsalardı ellerindeki arşivin eksikliklerini birbirleriyle irtibata geçerek tamamlama yoluna giderlerdi. Ancak kendilerinin ellerindeki koleksiyonların eksikliğini gidermek gibi bir düşünceleri bugüne dek olmamıştır yahut böyle bir düşünceleri olsa bile uygulamaya yansıtamamışlardır. Her kurumun vizyonu, elinde varolanı dijital ortama aktarmakla sınırlı kalmıştır.

Oysa müstakil arşivi olmayan kaynakça.info, eksiklik gibi görünen kendisine ait köklü bir kurumsal arşivin olmaması gerçeğini avantaja çevirmesini bilmıştır. Ele aldığı süreli yayımla ilgili diğer tüm kişi, kurum ve kuruluş arşivlerini kendi arşivi haline getirmesini bilen kaynakça.info uygulaması, araştırmacıya ülkenin tüm süreli yayımlarını tarasa dahi belki de göremeyeceği en okunaklı ve en eksiksiz seriyi sunmaktadır. Diğer kurumların kısmen de olsa gerçekleştirdiği süreli yayımların transkribe edilmiş içeriğini sunma hizmetini de eksiksiz olarak uygulamaya koymuştur.

Ancak kaynakça.info sunduğu indeks hizmeti ile bugünün şartlarında kendisini, diğer tarihi kaynak depolama-sunma birimleriyle karşılaştırılmaz hale getirmiştir. Zira bu özellik yukarıda potansiyel olumsuzluk taşıyan başlığın içeriği yeterince yansıtamama ihtimalini büyük oranda ortadan kaldırmaktadır. İndeks, aynı zamanda yöntemin interdisipliner yönünü oluşturmaktadır. Şöyle ki, Osmanlıca kaynaklar her ne kadar sosyoloji, psikoloji, felsefe gibi sosyal, basın-yayımlar, gazetecilik gibi iletişim ve fizik, kimya, biyoloji tıp gibi fen bilimleri araştırmalarında potansiyel kullanıma sahip olsalar da, Osmanlıca bilen belirli bir kesimin kullanımıyla sınırlanmışlardır. Tabii ki ayrıntılı bir çalışma için dil bilgisinin gerekliliği inkâr edilemez. Ancak burada bahsedilen indeks uygulaması, sözü edilen farklı bilim dalı mensuplarının(hatta unutulup edilmeyenlerin de), bu yöntemle araştırmaya sunulmuş tarihi materyaller içerisinde, kendi alanları ile ilgili daha spesifik araştırma yapmalarına ve en azından günümüz literatüründe kullandıkları kelimeleri Osmanlıca literatürde tarayabilmelerine imkan sağlamaktadır.

Böylelikle bu uygulama sayesinde bir taraftan, bilim tarihi hatta genel olarak tarih alanı için son derece önemli birincil kaynakların, interdisipliner hale getirilerek mevcut sunuş şekillerinden daha efektif bir yapıda sunulabileceği düşüncesi somutlaştırılırken diğer taraftan, süreli yayımlar üzerinden tarihi kaynakların sonraki nesillere aktarılmasına dair yeni bir yöntem önerisi ortaya konmuştur.

KAYNAKÇA

- ACUN, Ramazan, (2009). "Öğrenme Nesneleri Modelinin Sosyal ve Beşeri Bilimlere Bir Uygulaması: Kaynakca.info", *Proceedings of 9th International Educational Technology Conference*, Ankara: Hacettepe University Press, s. 78-85.
- ACUN, Ramazan, (2011a). "Osmanlı Tarihiyle İlgili Kaynakça Çalışmalarında Ağ Yaklaşımı", *CIEPO Uluslararası Osmanlı Öncesi ve Osmanlı Tarihi Araştırmaları 6. Ara Dönem Sempozyum Bildirileri*, Uşak, s.1377-1386.
- ACUN, Ramazan, (2011b). "Türkiye'de Online İşbirliği Ağ Modeline Dayalı Bir Kaynakça Yönetim Uygulaması", *Gazi Akademik Bakış Dergisi*, Cilt 4, Sayı 8, s.1-12.
- ACUN, Ramazan, (2012). "Bilimsel Etki Analizinde Yeni Bir Yaklaşım Doğru: Eser Seviyesi Metrikler ve Türkiye'de Bir Uygulama", *Gazi Akademik Bakış Dergisi*, Cilt 5, Sayı 10, s.269-288.
- BEYAZIT DEVLET KÜTÜPHANESİ (2013), <http://www.beyazitkutup.gov.tr/yayinayirtma.php>. Erişim Tarihi: 14.06.2013.
- DUMAN, Hasan, (2000). *Osmanlı-Türk Süreli Yayınları ve Gazeteleri (1828-1928)*, İstanbul: Enformasyon ve Dokümantasyon Hizmetleri Vakfı Yayınları.
- HAKKI TARIK US KOLEKSİYONU (2013), <http://www.tufs.ac.jp/common/fs/asw/tur/htu/list1.html>. Erişim Tarihi: 14.06.2013.
- HALKIN, Leon E, (1989). *Tarih Tenkidinin Unsurları* (çev. Bahaeddin Yediyıldız), Ankara: Türk Tarih Kurumu Yayınları.
- İSLAM ARAŞTIRMALARI MERKEZİ (2013), <http://ktp.isam.org.tr/?url=makaleosm/findrecords.php>. Erişim Tarihi: 14.06.2013.
- KÜTÜKOĞLU, Mübahat S., (1998a). *Osmanlı Belgelerinin Dili*, İstanbul: Kubbealtı Neşriyat.
- KÜTÜKOĞLU, Mübahat S., (1998b) *Tarih Araştırmalarında Usul*, İstanbul: Kubbealtı Neşriyat.
- MİLLİ KÜTÜPHANE, Süreli Yayınlar Bilgi Sistemi (2013), <http://sureli.mkutup.gov.tr/index.php>. Erişim Tarihi: 14.06.2013.
- TÜRK TARİH KURUMU (2013), http://library.ttk.gov.tr/web/catalog/info.php?catalog_id=54912&scr=1. Erişim Tarihi: 14.06.2013.
- TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ Kütüphanesi (2013), <http://kutuphane.tbmm.gov.tr/cgi-bin/koha/opac-detail.pl?bib=311960>. Erişim Tarihi: 14.06.2013.
- TÜRKİYE KAYNAKÇASI-KAYNAKÇA.INFO (2013), <http://www.kaynakca.info/eser/123909/fen-alemi>. Erişim Tarihi: 14.06.2013.